

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Освітня програма	40238 Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	103 Науки про Землю

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	40238
Назва ОП	Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	103 Науки про Землю
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кушнір Анатолій Степанович, Ільїн Леонід Володимирович, Пасько Володимир Феодосійович, Захаров Олексій Олексійович, Прасул Юлія Іванівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	12.03.2025 р. – 14.03.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/2025/vidomosti_103_g.pdf
Програма візиту експертної групи	https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/2025/prog_106_103.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Аналіз матеріалів акредитаційної експертизи та Відомостей самооцінювання ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування зі спеціальності 103 Науки про Землю за першим (бакалаврським) рівнем у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка (далі – ТНПУ, ЗВО), моніторинг офіційного сайту ТНПУ, вивчення нормативної бази, а також результати спілкування у фокус-групах відповідно до програми візиту експертів, дає можливість ЕГ зробити висновок, що ТНПУ забезпечує фахову підготовку здобувачів ВО з дотриманням вимог критеріїв 1, 2, 5, 7, 9 за рівнем відповідності “В” (вимоги виконані повністю, є слабкі сторони, які потребують виправлення), критеріїв 3, 4 за рівнем відповідності “В” (вимоги виконані повністю, недоліки відсутні), інноваційні та зразкові практики відсутні. За критеріями 6 і 8 визначено рівень відповідності “Е” через наявність суттєвого недоліку, що не має фундаментального характеру. Серед позитивних практик ТНПУ ЕГ відзначає: спрямування ОП на підготовку практикоорієнтованих фахівців, здатних вирішувати проблеми землекористування на рівні територіальних громад в умовах реалізації адміністративної реформи; функціонування програмних рад на географічному факультеті ТНПУ, до складу яких входять різні категорії стейкхолдерів; інтегрованість Каталогу вибіркових дисциплін в автоматизовану систему Moodle, щорічний його перегляд; проведення презентаційних зустрічей НПП із здобувачами освіти з метою ознайомлення їх із структурою, змістовним наповненням навчальних дисциплін, що включені до Каталогу вибіркових дисциплін; практична спрямованість кваліфікаційних робіт бакалавра, що базуються на реальних показниках землекористування на прикладі об'єднаних територіальних громад Тернопільської області; гнучкість у керуванні освітнім процесом, що дозволяє своєчасно адаптувати правила вступу та організацію навчання відповідно до змін у законодавстві, рекомендацій МОН України та актуальних викликів; наявність електронних навчально-методичних комплексів дисциплін, що інтегровані до платформи Moodle; високоефективна соціально-психологічна служба, яка здійснює психологічний супровід освітнього процесу та реалізує ефективні заходи профілактичного, корекційного та навчально-просвітницького характеру; затверджена на інституційному рівні модель системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ТНПУ.

Недоліки

ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування має суттєві недоліки, які не носять фундаментального характеру, зокрема: 1. Частина представників НПП не мають відповідної кількості публікацій, сфера яких відповідає змісту ОК, які вони забезпечують. 2. Відсутність вчасного виявлення недоліків внутрішньою системою забезпечення якості вищої освіти ТНПУ. ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування має недоліки несуттєвого характеру і слабкі сторони, які мають бути виправлені, зокрема: 3. Визначення в ОП здатності випускників виконувати професійну роботу за кодами 2213.2, 2442.2, що передбачають диплом кваліфікаційного рівня спеціаліст, магістр. 4. Відсутність рекомендаційної частини у рецензіях на ОП, датованості рецензій, відкритості рецензій для широкого загалу (навіть тих, які зазначені в самій ОП). 5. Обмеженість внутрішнього аудиту моніторинговими дослідженнями та пасивність зовнішніх стейкхолдерів у міжакредитаційний період. Незалученість роботодавців до опитувань, що проводить навчально-науковий центр якості освіти. 6. Відсутність в описі ОП 2024 р. зазначеної кількості вибіркових ОК із циклу загальної підготовки та вибіркових ОК із циклу професійної підготовки, які повинні обрати здобувачі ВО. 7. Серед переліку обов'язкових ОК відсутні ОК, які б були направлені на забезпечення теоретичних знань та практичних навичок з експертної оцінки земель та територіального планування. В ОП 2024 р. вони є в переліку вибіркових ОК, що дещо звужує оволодіння здобувачами ВО фахових знань з експертної оцінки земель та територіального планування. 8. Відсутність практики застосування на ОП спеціалізованого програмного забезпечення при викладанні практикоорієнтованих навчальних дисциплін блоку професійної підготовки, зокрема, НОРМАТИВ+ (програма для виконання робіт з проведення нормативної грошової оцінки земель населених пунктів України з використанням електронних карт) та ArcGIS (програма для здійснення ГІС-моделювання). 9. Відсутність у репозитарії ТНПУ кваліфікаційних робіт; наявні лише назви випускних робіт та їх короткі анотації. 10. Слабка обізнаність здобувачів ВО з процедурою вирішення конфліктних ситуацій. 11. Відсутність практики збору пропозицій роботодавців та стейкхолдерів у вигляді систематизованої порівняльної таблиці з результатами обговорення зауважень та пропозицій, що надійшли до проєкту ОП, оприлюднення результатів громадського обговорення.

Рекомендації

1.1. До початку 2025-26 н.р. активізувати публікаційну активність НПП з метою забезпечення відповідних вимог акредитації ОП. 1.2. Активніше використовувати угоди про співпрацю, забезпечуючи академічний обмін, стажування та інші освітні можливості. Особливу увагу приділити залученню до проведення лекцій і практичних занять фахівців-практиків. 2. Центру забезпечення якості освіти у 2025-2026 н. р. оновити процедури внутрішнього моніторингу якості ОП, що б дозволило своєчасно виявляти недоліки освітнього процесу та реагувати на них. 3. Гаранту, проєктній групі обговорити протягом травня-червня 2025 р. визначені у розділі 4 ОП можливості працевлаштування випускників, привести їх у відповідність до ДК 003:2010. 4. Гаранту ОП перед процедурами рецензування ОП наголошувати рецензентам на важливості рекомендацій щодо покращення змісту / структури ОП,

наявності дати рецензування ОП. Оприлюднити на сайті відгуки, рекомендації зовнішніх стейкхолдерів. 5.1. Посилити роботу гаранта, НПП, навчально-наукового центру якості освіти щодо популяризації опитувань зовнішніх стейкхолдерів з питань якості ОП. Оприлюднювати раз на рік узагальнені пропозиції на вебсайті. Навчально-науковому центру якості освіти ТНПУ урізноманітнити роботу з внутрішнього аудиту ОП у міжакредитаційний період. 5.2. З погляду на вузьке спрямування ОП, що акредитується, розглянути можливість включення до ОП вузько спрямованих ПРН, що визначить ОК відповідно до загальної спеціалізації ОП. 6. У редакції ОП 2025 р. зробити відповідні записи щодо кількості вибіркового ОК, які будуть обирати здобувачі ВО за весь період навчання на ОП з метою формування ефективної індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти. 7. У редакції ОП 2025 р. передбачити обов'язкові ОК, які б забезпечували отримання здобувачами ВО необхідних знань з експертної оцінки земель та територіального планування. 8. Гаранту ОП та НПП, які забезпечують практикоорієнтовані ОК блоку професійної підготовки, з 2025/2026 н.р. передбачити використання спеціалізованого програмного забезпечення з метою набуття здобувачами ВО сучасних практичних навичок. 9. Випускні кваліфікаційні роботи, починаючи з випуску 2025 р., оприлюднювати на офіційному сайті ЗВО або в репозиторії ТНПУ або його структурного підрозділу у повнотекстовому форматі. 10. Приділяти більшу увагу інформуванню здобувачів ВО стосовно всіх наявних механізмів вирішення конфліктних ситуацій (нормативно-правових, процедурних). 11. Гаранту ОП за результатами громадського обговорення і роботи програмної ради за кожною редакцією ОП, починаючи з ОП 2024 р., створити та оприлюднити на сайті порівняльну таблицю з результатами обговорення зауважень та пропозицій, що надійшли до проєкту ОП. За критеріями, яким встановлено повну відповідність акредитаційним вимогам без зразкових та інноваційних практик, ЕГ надала рекомендації щодо розвитку ОП безпосередньо у загальному аналізі щодо відповідних критеріїв.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/bakalavr/geo/103_g_2024.pdf дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти спеціальності 103 Науки про Землю за бакалаврським рівнем вищої освіти. ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування дублює Стандарт ВО за спеціальністю 103 Науки про Землю у частині формування ЗК, СК і ПРН у незмінному вигляді. Відповідно до змін у стандарті ВО 2024 року (наказ МОН № 842 від 13.06.2024) уведена ЗК121. Визначені результати навчання є досяжними, забезпечується кожний з них обов'язковими освітніми компонентами. ЕГ рекомендує розглянути можливість включення до ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування з погляду на її вузьку спрямованість програмні результати навчання відповідно до орієнтації ОП. ЕГ робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійні стандарти, дотичні до спеціальності 103 Науки про Землю, не розроблені. Присвоєння професійних кваліфікацій за ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування першого (бакалаврського) рівня ВО не передбачено. Водночас у розділі 4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування, у частині Придатність до працевлаштування, указано про здатність виконувати професійну роботу, зокрема 2213.2 Ґрунтознавець; 2213.2 Фахівець з ландшафтного дизайну; 2213.2 Фахівець із агрохімії та ґрунтознавства; 2213.2 Інженер з природокористування; 2442.2 Фахівець з управління природокористуванням. Слід зазначити, що відповідно до ДК 003:2010 (на який і посилаються розробники ОП, <https://me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=6b52f95a-3fb6-43a2-b061-505aabc89813&tag=KlasifikatorProfesii>) ці професії передбачають диплом, що відповідає рівню спеціаліста, магістра. Таким чином, рекомендуємо ТНПУ переглянути розділ 4 ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування щодо спроможності бакалаврів виконувати

функції магістрів та спеціалістів і зазначити професії, які здатні виконувати випускники саме бакалавріату, зокрема з розділу 4.3 зазначеного класифікатора професій.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ЕГ, проаналізувавши Статут Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Statut.pdf), Стратегію розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка на 2015-2025 роки (затверджена 27.01.2015 зі змінами від 22.03.2022, наказ ректора № 62-р, https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2015/strategija_rozvytku_TNPU.pdf), прийшла до висновку, що мета, орієнтація, фокус ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування сформульовані чітко і корелюються між собою, а також із місією та стратегією ТНПУ, зокрема у частині створення умов для отримання здобувачами ВО якісної, конкурентоспроможної освіти. Також у Стратегії розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності ТНПУ відзначена можливість підготовки фахівців за спеціальностями, суміжними до педагогічних у частині змістової підготовки, тому провадження ОП за спеціальністю 103 Науки про Землю не суперечить призначенню ЗВО. ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування розроблена також і відповідно до Положення про розроблення і супроводження освітніх програм (затверджена 29.06.2021 з крайніми змінами від 25.06.2024, наказ в.о. ректора № 201-р, https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2024/Polozhennia_pro_rozroblennia_i_suprovodzhennia_osvitnikh_program_u_TNPU.pdf). Стейкхолдери і роботодавці наголосили на важливості існування ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування, орієнтованої на потреби територіальних громад в умовах реалізації адміністративної реформи, геопланувальний розвиток. Посилена практична підготовка та регіональний аспект освітньої діяльності відповідає пріоритетним завданням, що визначені у Стратегії розвитку..., зокрема за напрямом забезпечення практичного спрямування підготовки фахівців. Таким чином, впровадження ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування спеціальності 103 Науки про Землю сприяє забезпеченню суспільного і економічного розвитку держави, Тернопільського регіону, місцевих територіальних громад, що є позитивною практикою провадження освітньої діяльності, що корелюється з п/п 3 п. 1.7 Статуту ТНПУ. Еґ робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

ТНПУ досліджує потреби стейкхолдерів під час всього процесу реалізації ОП. На сторінці https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScEDC1_tjjBJWhG1IMF8bJuOYHow5igAZ1eUtMz38qxtazBw/viewform є анкета для пропозицій громадського обговорення ОП. У ВСО надані відгуки-рецензії. Три з чотирьох рецензій недатовані. Усі рецензії не оприлюднені на сайті і не містять пропозицій щодо покращення ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування. Під час спілкування з роботодавцями Еґ отримала підтвердження врахування пропозицій, зокрема начальника управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради щодо посилення та індивідуалізації практичної підготовки. Також роботодавці залучаються до обговорення ОП під час зустрічей з гарантом та НПП кафедри. Відсутність практики збору пропозицій стейкхолдерів у вигляді систематизованої таблиці, яка б дала можливість простежити запропоновані зміни, час їх подання та подальше врахування/неврахування під час переглядів ОП, унеможливає простежити час надання пропозицій і рецензій на ОП, їх наступність і пов'язаність. Позитивною практикою є функціонування програмних рад на географічному факультеті ТНПУ, до складу яких входять різні категорії стейкхолдерів. Водночас слід зазначити відносно пасивність зовнішніх стейкхолдерів в анкетуванні, при цьому на вебсайті університету є спеціальна сторінка з анкетою, зауваженнями та пропозиціями (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/propozitsi-ta-zauvazhennya-steykholder-v.php). Еґ рекомендує посилити роботу щодо опитувань роботодавців і зовнішніх стейкхолдерів з питань якості освітньої програми. Інтереси здобувачів і випускників ОП визначаються шляхом моніторингових досліджень (https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdzily/NNTs_JaO/rezultats_monitoring.php), результати яких свідчать про переважно задоволеність змістом і спрямуванням ОП, однак Еґ рекомендує змінити форму представлення результатів завершених анкетувань на формат з повним формулюванням відповідей. Здобувачі ВО входять до робочої групи з розробки і оновлення ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування, брали участь у засіданнях програмної ради. Їх пропозиції враховуються, наприклад, при оновленні переліку вибіркових дисциплін, що підтверджено було на зустрічах з фокус-групами і відповіддю на запит Еґ (п. 7). Так, запроваджені такі нові вибіркові дисципліни як Агрогеографія з основами агробізнесу, Соціальне ґрунтознавство, Ревіталізація промислових територій, Планування розвитку територіальних громад. З метою перманентного вдосконалення ОП Еґ пропонує урізноманітнити роботу з внутрішнього аудиту освітніх програм у міжакредитаційний період. Еґ робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію з окремими слабкими сторонами.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування, ПРН ОП урахують сучасні тенденції розвитку науки, спеціальності 103 Науки про Землю, ринку праці, галузевий та регіональний контекст. Саме на урахування вимог ринку праці та потреб регіону націлене функціонування ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування, на чому наголосили гарант ОП, керівництво факультету та університету, роботодавці та зовнішні стейкхолдери під час зустрічей з ЕГ. Аналіз тенденцій ринку праці здійснюється гарантом ОП та НПП, які забезпечують фахові ОК, безпосередньо під час спілкування з роботодавцями та стейкхолдерами. Актуальність ОП та потребу в регіоні у практикоорієнтованих випускниках, орієнтованих на регіональну специфіку аграрної сфери, геопланувальний розвиток, відзначили розробники ОП та підтвердили під час спілкування з ЕГ роботодавці і стейкхолдери з акцентом на співпрацю з територіальними громадами та прикладне локальне спрямування досліджень викладачів і студентів. Крім цього, регіональний аспект ОП віддзеркалюється в окремих темах ОКП 17, ОКП 14, у змісті навчальних (за регіональними маршрутами) і виробничих (на базі Тернопільського науково-дослідного та проектного інституту землеустрою) практик, у тематиці кваліфікаційних робіт здобувачів ВО, які переважно присвячені землекористуванню територій місцевих територіальних громад (<http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/DocSearchResult>, відповідь на запит ЕГ, п. 2). Факт урахування досвіду аналогічних вітчизняних програм підтверджується аналізом ОП. Був урахований досвід ВНУ імені Лесі Українки, ЧНУ імені Ю. Федьковича, ЛНУ імені Івана Франка у розрізі ОП у цілому і окремих ОК у ракурсі інноваційних освітніх технологій і практик. Серед іноземних ОП розробники враховували досвід Природничого університету Любліна, Ґданського університету, Пряшівського університету щодо практикоорієнтованості та впровадження дисциплін геоаналітичного характеру. ЕГ робить висновок щодо відповідності ОП цьому підкритерію.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування за критерієм 1 відповідає акредитаційним вимогам за підкритеріями 1.1, 1.3, 1.5. За підкритерієм 1.4 має слабкі сторони. Підкритерій 1.2 неактуальний внаслідок відсутності професійних стандартів та неприписування професійних кваліфікацій. Інноваційні та зразкові практики відсутні. Позитивними практиками під час реалізації ОП є: - спрямування ОП на підготовку практикоорієнтованих фахівців, здатних вирішувати проблеми землекористування на рівні територіальних громад в умовах реалізації адміністративної реформи; - функціонування програмних рад на географічному факультеті ТНПУ, до складу яких входять різні категорії стейкхолдерів.

Недоліки

ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування за критерієм 1 не має недоліків, але за підкритеріями 1.2, 1.4 ЕГ відзначає слабкі сторони, зокрема, 1. Визначення в ОП здатності випускників виконувати професійну роботу за кодами 2213.2, 2442.2, що передбачають диплом кваліфікаційного рівня спеціаліст, магістр; 2. Відсутність рекомендаційної частини у рецензіях на ОП, датованості рецензій, відкритості рецензій для широкого загалу (навіть тих, які зазначені в самій ОП), практики збору пропозицій роботодавців та стейкхолдерів у вигляді систематизованої таблиці, яка б дала можливість простежити запропоновані зміни, час їх подання та подальше врахування/неврахування під час переглядів ОП. 3. Обмеженість внутрішнього аудиту моніторинговими дослідженнями та пасивність зовнішніх стейкхолдерів у міжакредитаційний період.

Рекомендації

1. Гаранту, проєктній групі обговорити протягом травня-червня 2025 р. визначені можливості працевлаштування випускників за ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування першого (бакалаврського) рівня ВО, представлені у розділі 4 ОП – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання. Привести їх у відповідність до кваліфікаційних можливостей випускників бакалавріату за ДК 003:2010. 2. Гаранту ОП перед процедурами рецензування наголошувати рецензентам на важливості рецензій для покращення змісту / структури ОП, наявності дати надання рецензії. Гаранту ОП за результатами громадського обговорення і роботи програмної ради за кожною редакцією ОП, починаючи з ОП 2024 р. створити та оприлюднити на сайті у розділі «Освітні програми» таблицю у вигляді систематизованих даних, яка б дала можливість простежити запропоновані зміни від роботодавців та стейкхолдерів, час їх подання та подальше врахування/неврахування під час переглядів ОП. Оприлюднити на сайті відгуки, рекомендації зовнішніх стейкхолдерів. 3. ЕГ рекомендує посилити роботу гаранта, НПП, навчально-наукового центру якості освіти щодо популяризації опитувань роботодавців і зовнішніх стейкхолдерів з питань якості освітньої програми. Оприлюднювати раз на рік узагальнені пропозиції, що надійшли від стейкхолдерів на сторінці https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/propozits-ta-zauvazhennya-steykholder-v.php. З метою перманентного вдосконалення ОП ЕГ пропонує навчально-науковому центру якості освіти ТНПУ урізноманітнити роботу з внутрішнього аудиту освітніх програм у міжакредитаційний період, зокрема щодо відповідності НПП освітнім компонентам, доступності здобувачам ВО методичних матеріалів, оприлюднення пропозицій стейкхолдерів. З метою зручнішого знайомства з результатами моніторингових досліджень випускників і здобувачів ВО ЕГ рекомендує змінити форму представлення результатів завершених анкетувань на формат з повним формулюванням

відповідей. 4. З погляду на вузьке спрямування ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування ЕГ рекомендує розглянути можливість включення до ОП відповідно спрямованих ПРН, що посилять унікальність і профорієнтацію ОП, визначить ОК, спрямовані на забезпечення загальної спеціалізації ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

На основі аналізу нормативних документів ЕГ встановила, що обсяг ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) становить 240 кредитів. У редакції ОП 2024 р. вона містить 180 кредитів ЄКТС обов'язкових компонент (75% від загального обсягу) та 60 кредитів ЄКТС вибіркових компонент (25%), що затверджені рішенням вченої ради ТНПУ імені Володимира Гнатюка від 25 червня 2024 року, протокол № 15. Такий обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти, відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та стандарту вищої освіти, зокрема для спеціальності 103 Науки про Землю першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 10 Природничі науки, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 24 травня 2019 р. № 730. Обсяг кредитів ЄКТС в навчальному плані відповідає обсягу кредитів ЄКТС в освітній програмі.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Аналіз ВСО (табл. 3), затвердженого опису та навчального плану ОП дозволив ЕГ встановити, що ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування має досить чітку структуру. Блок I Обов'язкові освітні компоненти містить три цикли підготовки (загальну, професійну, практичну), блок II Вибіркові компоненти ОП – 2 (загальну, професійну) та блок III Атестація - визначає форму підсумкової атестації здобувачів ВО у формі захисту кваліфікаційної роботи бакалавра. Усі ОК поєднані між собою логічною послідовністю і становлять взаємопов'язану систему освітніх компонентів загальної підготовки та освітніх компонентів природничо-географічного спрямування. Структурно-логічна схема ОП є досить детальною та в цілому відображає порядок вивчення ОК ОП. Варто зазначити, що кількість та обсяг дисциплін з вибіркових освітніх компонентів ОП, які представлені в Каталозі вільного вибору дисциплін, в однаковій мірі відображають складові як фізичної географії, так і суспільної географії, а також містять освітні компоненти з інших галузей знань (економіки, права, екології, землеробства). Структура та зміст ОП забезпечують отримання необхідних попередніх знань і навичок для проходження навчальних та виробничих практик. У цілому, набір освітніх компонентів ОП дозволяє досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Водночас ЕГ відзначає, що у структурі обов'язкових ОК професійного циклу відсутні ОК, які б забезпечували набуття здобувачами ВО програмних результатів за спрямуванням "експертна оцінка землі та територіальне планування". Із опису ОП не зрозуміло яку кількість вибіркових освітніх компонентів із циклу загальної підготовки та вибіркових компонентів із циклу професійної підготовки повинні обирати здобувачі ВО. Структура ОК та їх змістовне наповнення забезпечують формування загальнокультурних і громадянських компетентностей. Обов'язкові ОК Історія України та національна культура, ОК Основи наукових досліджень, ОК Філософія, ОК Основи екології, ОК Охорона і моніторинг земель формують здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства та, відповідно, формують готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів. Вибіркові ОК такі як «Становлення та розвиток громадянського суспільства», «Конфліктологія», «Основи демократії», «Аналітика суспільного буття», «Основи самовиховання», «Етнічні системи землекористування» покликані посилити формування загальнокультурних і громадянських компетентностей, що були закладені обов'язковими ОК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Проаналізувавши ВСО, опис ОП, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси, ЕГ констатує, що зміст ОП, перелік ОК, а також результати навчання відповідають предметній області спеціальності 103 Науки про Землю для першого (бакалаврського) рівня. Програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами, які охоплюють основні розділи наук про Землю та включені до обов'язкової складової ОП. Під час зустрічей із гарантом ОП, авторами відомостей СО було виявлено, що при формуванні ОК було враховано їх поєднання щодо природничих наук, Землі та її геосфер, явищ і процесів, які в них відбуваються, в обсязі, необхідному для проведення досліджень, що становлять взаємопов'язану систему. Усі ОК спрямовані на формування фахових компетентностей і досягнення ПРН, що демонструють відповідні матриці. До ОК, які спрямовані на отримання знань про характеристики, склад Землі та її геосфер, відносяться «Фізика з основами геофізики», «Хімія з основами геохімії», «Топографія з основами геодезії», «Охорона і моніторинг земель», «Геологія», «Загальне землезнавство», «Метеорологія і кліматологія», «Загальне ґрунтознавство», «Геоморфологія», «Загальна гідрологія», «Ландшафтознавство». Запропоновані в ОП цикли взаємопов'язаних компонентів в цілому забезпечують набуття здобувачами ВО необхідних компетентностей та фахових навичок у сфері наук про Землю. Темі курсових та кваліфікаційних робіт бакалавра відповідають об'єкту вивчення наук про Землю. ЕГ встановлено, що під час опанування навчальних дисциплін, проходження практичної підготовки, підготовки курсових та кваліфікаційних робіт здобувачам ВО забезпечено можливість оволодіти методами, методиками та технологіями, необхідними для практичного використання у професійній діяльності у сфері наук про Землю.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Аналіз ВСО, локальних актів ТНПУ, розміщених на сайті ЗВО, дозволив ЕГ встановити, що індивідуальна освітня траєкторія на ОП реалізується відповідно до затверджених положень ТНПУ, зокрема, «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://surl.li/qaalrc>); «Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://surl.li/funedt>); «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти» (<https://surl.li/yowxji>); «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ТНПУ» (<https://surl.li/cc/yaiopt>); «Положення про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті» (<https://surl.li/ezsiul>); «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в ТНПУ» (<https://surl.li/pytvuu>). Здобувачі ВО мають право обирати навчальні дисципліни з каталогів загальної і професійної підготовки будь-яких рівнів вищої освіти, року навчання і освітньої програми у ТНПУ. Каталоги усіх вибіркових курсів, що пропонуються для вивчення, є доступними на офіційному сайті ТНПУ (<https://surl.li/antiva>). Перелік навчальних дисциплін вільного вибору оновлюється щорічно. Здобувачі ВО мають можливість на сайті факультету ознайомитися із описом ОП, робочими програмами навчальних дисциплін та силабусами вибіркових дисциплін (<https://surl.li/mlerxq>). В ОП забезпечено можливість здобувачів ВО щодо індивідуального вибору навчальних дисциплін з Каталогу вибіркових освітніх компонентів (<https://surl.li/wbvtbq>). Здобувачі ВО на ОП мають змогу ознайомитися з анотаціями вибіркових дисциплін та самостійно обрати дисципліни в автоматизованій системі Moodle. Окрім того, викладачі проводять презентації вибіркових освітніх компонентів, що було підтверджено під час онлайн бесід у фокус-групах. Під час зустрічей у фокус-групах здобувачі підтвердили, що вони ознайомлені із переліком вибіркових дисциплін та процедурою їх обрання. Також вони можуть вільно обирати тематику курсових робіт та кваліфікаційних бакалаврських робіт.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

За результатами аналізу ВСО, внутрішніх актів ТНПУ, додаткових документів, отриманих за запитом, ЕГ стверджує, що на ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування практична підготовка здобувачів ВО здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/knxtkn>); а також «Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка» (<https://surl.li/rzgyzh>). Основними видами практичної підготовки за ОП є проведення практичних занять, лабораторних робіт в спеціалізованих лабораторіях, навчальних екскурсій. Практична підготовка за ОП передбачає проведення 3 навчальних, 1 виробничої практики та підготовку кваліфікаційної роботи, на які відведено 30 кредити ЄКТС, що складає 12,5% від загального обсягу програми. З метою інформування здобувачів ВО про мету, завдання та особливості організації і проведення практик розроблені наскрізні програми навчальних практик та робоча програма виробничої практики, які оприлюднені на сайті факультету та завантажені до системи Moodle. Головною базою для проходження навчальних практик є Географічний стаціонар ТНПУ у с. Дзвенигород Мельнице-Подільської громади Тернопільської області. У II семестрі здобувачі ВО проходять польову практику з природничих дисциплін з виїздами за маршрутами в долину р. Дністер, екскурсією до Печери Кришталевої. Польова практика з ґрунтознавства проводиться в IV семестрі та передбачає вивчення різних типів ґрунтів у межах Тернопільської області, екскурсії в ґрунтові лабораторії Подільської дослідної станції та Інституту землеустрою. У VI семестрі здобувачі ВО проходять польову практику з ландшафтознавства, на якій закріплюють теоретичні знання та отримують практичні навички щодо застосування їх у виробничих умовах у сфері ґрунтознавства та оцінки земель. Виробничу практику у VIII семестрі (4 тижні) здобувачі ВО проходять на підприємствах, організаціях та установах ґрунтознавчого профілю, з яким заключено договори про співпрацю. У 2024 р. здобувачі ВО за даною ОП проходили виробничу практику на базі ДП «Тернопільський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою». На запит експертної групи було надано копії наказів на навчальні та виробничу практики, договори/угоди про співпрацю, приклади звітів навчальних і виробничих практик (п. 1 відповідей на запит ЕГ). Під

час спілкування зі здобувачами ВО та випускниками ОП було встановлено, що вони задоволені практичною складовою освітнього процесу та вважають її достатньою для оволодіння необхідних практичних навичок та використання їх в подальшій професійній діяльності. Загальну організацію практики, підготовку документів та контроль за її виконанням здійснює завідувач педагогічних та виробничих практик ТНПУ.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ЕГ на основі аналізу ВСО, за результатами спілкування у фокус-групах зі здобувачами ВО та НПП констатує, що набуття здобувачами ВО соціальних навичок відбувається шляхом отримання загальних компетентностей в рамках вивчення відповідних дисциплін циклів загальної і професійної підготовки: «Філософія», «Історія України та національної культури», «Цифрові технології в професійній діяльності», «Культура безпеки життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці», «Іноземна мова», «Основи наукових досліджень», «Основи екології», «Охорона і моніторинг земель». Під час проходження практик та виконання курсових робіт студенти здобувають такі соціальні навички: вміння організовувати і проводити дослідження, використовувати інформацію, виявляти проблеми та обґрунтовувати їх вирішення, працювати в команді. На онлайн зустрічі здобувачі ВО підтвердили свою участь у різноманітних соціальних проєктах, спортивних та культурно-масових заходах, волонтерському русі, органах студентського самоврядування, що задовольняє їхні соціальні потреби в процесі навчання. Здобувачі освіти ОП беруть участь у мотиваційних зустрічах Клубу успішних людей ТНПУ. На факультеті проводяться Тижні кафедр, Дні факультету, організовуються посвяти, тематичні акції, воркшопи, майстер-класи, круглі столи, що є засобами соціалізації здобувачів ВО та допомагають їм здобути нові соціальні навички (відповідь на запит ЕГ, п. 8).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Аналіз ВСО, навчального плану 2024 р. дозволяє ЕГ зробити висновок, що обсяг окремих ОК відповідає законодавству, реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів ВО, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. При формуванні навчального плану на 2024/2025 н.р. повністю дотримано вимоги «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/knxtkn>) та «Методичних рекомендацій щодо розробки, структури та змісту навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти» (<https://surl.cc/jlqouz>). Загальне навантаження за ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування становить 7200 год. (240 кредитів ЄКТС), з яких на аудиторну роботу припадає 2520 години (84 кредити ЄКТС або 35% від загальної кількості годин). На самостійну роботу здобувачів ВО відведено 3560 годин (118,7 кредитів ЄКТС), що становить 49,5% від загального навантаження. Навантаження в розрізі дисциплін розподілене рівномірно - від 3-8 кредитів для ОК, що викладаються в одному семестрі, до 10 кредитів для двосеместрових дисциплін. Аудиторні заняття з дисциплін професійної підготовки становлять 33-50% від загального обсягу кожної дисципліни. Щотижневе аудиторне навантаження – до 30 годин, що є допустимим, не перевантажує здобувачів ВО. Кількість контрольних заходів (заліків, іспитів) у семестрі знаходиться в межах допустимих визначених норм (максимум 8 форм контролю в семестр).

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

На основі аналізу ВСО, структури та навчального плану ОП ЕГ констатує, що структура ОП та представлені в програмі освітні компоненти в цілому забезпечують практикоорієнтованість ОП. Більшість обов'язкових та вибіркових ОК в своєму змістовному наповненні містять теми, які носять практичний характер. ОП містить 26 (221 кредит ЄКТС) практично орієнтованих ОК, що дозволяють здобувачам ВО повною мірою отримати необхідні практичні навички та фахові компетентності. На виконання практичних і лабораторних робіт в ОП відведено 1344 години (44,8 кредитів ЄКТС) що становить 18,7% від загального навантаження. В структурі ОП передбачено 3 навчальні практики та 1 виробнича практика загальним обсягом 26 кредитів ЄКТС. При виконанні кваліфікаційної бакалаврської роботи також передбачена практична складова, що пов'язана із дослідженням особливостей землекористування ОТГ Тернопільської області. На ОП застосовується практика проведення тематичних екскурсій на підприємства, організації та установи міста Тернополя та Тернопільської області (ДП «Тернопільський науково-дослідний та проєктний інститут землеустрою», Тернопільської філії державної установи «Інститут охорони ґрунтів України»). В ТНПУ затверджене «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в ТНПУ» (<https://surl.li/pvfhya>), що визначає порядок та особливості дуальної форми здобуття освіти. Здобувачі ВО та роботодавці обізнані з такою формою здобуття освіти. Станом на 2024-2025 н.р підготовка здобувачів ВО в рамках даної ОП за дуальною формою освіти не відбувається. За результатами аналізу ВСО, що підтверджено під час зустрічей зі здобувачами освіти, які навчаються на ОП, ЕГ встановила відсутність спеціалізованого програмного забезпечення щодо експертної оцінки земель, картографування ґрунтів, ГІС-моделювання (НОРМАТИВ+, ArcGIS).

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Аналіз ВСО дозволив ЕГ зробити висновок, що ОП забезпечує набуття здобувачами ВО компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, зокрема, глобальної цілі 4 «Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх», глобальної цілі 12 «Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва» та глобальної цілі 15 «Захист та відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення і повернення назад процесу деградації земель та зупинка процесу втрати біорізноманіття», що пов'язано з прикладними аспектами реалізації ОП в межах спеціальності 103 Науки про Землю. На ОП забезпечується досягнення компетентностей навчання відповідно до Стандарту спеціальності 103 Науки про Землю, зокрема, КО1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, К11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища. Набуття здобувачами ВО навичок і компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку відбувається у межах як обов'язкових, так і вибірових ОК, зокрема: Основи екології, Охорона і моніторинг земель, Управління ґрунтовими режимами, Управління земельними ресурсами, Основи сталого розвитку, Агроєкологія, Менеджмент природокористування, Заповідна справа, Оцінка впливу на довкілля, Моделювання і прогнозування стану довкілля, Адаптивне землеробство, Рекультивация земель.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування за критерієм 2 відповідає акредитаційним вимогам за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.9. Позитивними практиками під час реалізації ОП є: - наявність Каталогу вибірових дисциплін, що інтегрований в автоматизовану систему Moodle, та щорічний його перегляд; - проведення презентаційних зустрічей НПП із здобувачами ВО з метою ознайомлення їх із структурою, змістовним наповненням навчальних дисциплін, що включені до Каталогу вибірових дисциплін; - практична спрямованість кваліфікаційних робіт бакалавра, що базуються на реальних показниках землекористування на прикладі об'єднаних територіальних громад Тернопільської області.

Недоліки

За підкритерієм 2.2 ЕГ визначила слабкі сторони: 1. Відсутність в описі ОП 2024 р. зазначеної кількості вибірових ОК із циклу загальної підготовки та вибірових ОК із циклу професійної підготовки, які повинні обрати здобувачі ВО. 2. Серед переліку обов'язкових ОК відсутні ОК, які б були направлені на забезпечення теоретичних знань та практичних навичок з експертної оцінки земель та територіального планування. В ОП редакції 2024 р. вони є в переліку вибірових ОК, що дещо звужує або ж унеможливує (у випадку їх необрання) оволодіння здобувачами ВО фахових знань з експертної оцінки земель та територіального планування. За підкритерієм 2.8 ОП має слабкі сторони: 3. Відсутність практики застосування на ОП спеціалізованого програмного забезпечення при викладанні практикоорієнтованих навчальних дисциплін блоку професійної підготовки, зокрема, НОРМАТИВ+ (програма для виконання робіт з проведення нормативної грошової оцінки земель населених пунктів України з використанням електронних карт) та ArcGIS (програма для здійснення ГІС-моделювання).

Рекомендації

1. У редакції ОП 2025 р. зробити відповідні записи щодо кількості вибірових ОК, які будуть обирати здобувачі ВО за весь період навчання на ОП з метою формування ефективної індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти. 2. У редакції ОП 2025 р. передбачити виділення в структурі обов'язкових ОК блоку професійної підготовки освітніх компонентів, які б забезпечували отримання здобувачами ВО необхідних фахових знань з експертної оцінки земель та територіального планування. 3. Гаранту ОП та НПП, що забезпечують викладання практикоорієнтованих навчальних дисциплін блоку професійної підготовки, з 2025/2026 н.р. передбачити використання спеціалізованого програмного забезпечення, з метою посилення практичної спрямованості професійних освітніх компонент та набуття здобувачами ВО сучасних практичних навичок, необхідних в подальшій професійній діяльності.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Аналізуючи ВСО, матеріали на сайті ЗВО (<https://tnpu.edu.ua/abiturient/priymalna-komisiya/pravila-priyomu.php>) та інформацію, отриману під час зустрічей, ЕГ підтверджує відповідність процедури вступу чинному законодавству України та вимогам МОН України для освітнього рівня «Бакалавр». У відкритому доступі розміщена вся необхідна інформація для вступників: порядок подання документів, конкурсні вимоги, критерії мотиваційного листа, вимоги до сертифікатів ЗНО/НМТ, етапи та строки вступу, процедура апеляції. Відсутні дискримінаційні положення щодо віку, статі, етнічного походження, релігії, соціального статусу чи інвалідності. Передбачені спеціальні умови для осіб з особливими освітніми потребами та інших пільгових категорій. Аналіз матеріалів, що стосуються вступної кампанії, свідчить про її чіткість, прозорість і об'єктивність, що підтверджено відгуками здобувачів ВО та випускників ОП на відповідних зустрічах.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Аналізуючи правила прийому до ТНПУ (<https://tnpu.edu.ua/abiturient/priymalna-komisiya/pravila-priyomu.php>), зокрема додаток 2, ЕГ відзначає, що вони враховують особливості ОП, що акредитується. При конкурсному відборі абітурієнтів, які вступають на перший курс для здобуття ступеня «бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти, враховуються результати ЗНО або НМТ. Відбір здійснюється за відкритою конкурсною пропозицією з урахуванням балів із таких предметів: «Українська мова» (коефіцієнт – 0,35), «Математика» (0,4) та одного предмета на вибір – «Історія України», «Іноземна мова», «Біологія», «Географія», «Фізика» або «Хімія» (0,25). Регіональний коефіцієнт для вступу до ТНПУ ім. В. Гнатюка становить 1,00. Оскільки спеціальність 103 «Науки про Землю» належить до пріоритетних, для вступників передбачено галузевий коефіцієнт 1,02 для заяв із пріоритетом 1 і 2. Згідно з представленими документами та інформацією, отриманою під час зустрічей із гарантом ОП, правила вступу можуть оновлюватися відповідно до змін у нормативних актах МОН України та внутрішніх документах ЗВО. Важливим аспектом є чіткість і вимірюваність критеріїв оцінювання, що базуються на стандартній шкалі ЗНО/НМТ, забезпечуючи об'єктивність оцінювання.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

ЕГ на основі аналізу матеріалів ВСО та доступних в мережі документів констатує, що у ЗВО розроблено та затверджено всі необхідні нормативні документи, що описують практику визнання результатів навчання в інших ЗВО і в т.ч. під час академічної мобільності: «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ТНПУ»

(https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_poriadok_realizatsii_prava_na_akademichnu_mobilnist.pdf), «Положення про організацію освітнього процесу» (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2024/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_osvitnoho_protseesu.pdf), «Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти» (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2024/Polozhennja_pro_systemu_otsinjuvannja.pdf). Зазначені документи знаходяться у відкритому доступі, що забезпечує доступність процедур для учасників освітнього процесу. Відповідно до цих положень визнання результатів навчання, здобутих у межах академічного співробітництва з іншими ЗВО та партнерами, здійснюється на основі принципів Європейської системи трансферу та накопичення кредитів (ECTS) або відповідно до системи оцінювання навчальних досягнень, що діє в країні розташування закладу-партнера. Процедура визнання результатів навчання включає: 1. Подання заяви студентом із підтверджуючими документами (заліковки, сертифікати). 2. Аналіз відповідності навчального плану (кафедрою та навчальним відділом). 3. Прийняття рішення про зарахування кредитів. Інформаційно-консультативну підтримку з цього питання надають представники навчально-наукового центру міжнародної освіти та співробітництва, деканату географічного факультету, гарант ОП. За час функціонування ОП Грунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування практики застосування вищевказаних правил не було. На зустрічі із здобувачами ВО підтверджено, що їм відомо про можливість визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

ЕГ, на основі аналізу інформації у ВСО та доступних матеріалів на сайті ЗВО, констатує, що у ТНПУ було розроблено і введено в дію Положення про визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті, яке розміщене на сайті університету у відкритому доступі: (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_vyznannja_rezultativ_neform.pdf). Відповідно до нього ТНПУ може враховувати результати навчання у неформальній та інформальній освіті не більше як 25% від загального обсягу ОП. Для визнання результатів передбачено створення спеціальної комісії, яка визначає терміни атестації та перевірку результатів навчання, що фіксується у відповідних протоколах. До складу комісії входять: завідувач випускової кафедри; НПП, який відповідальний за освітній компонент; гарант ОП. Доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу забезпечується шляхом поширення інформації на сайті ТНПУ, інформування деканатом географічного факультету, гарантом ОП. Розгляд заяви та ухвалення рішення щодо можливості чи неможливості подальших процедур визнання на основі наданих документів зазвичай триває не більше 10 робочих днів. У разі негативного висновку комісії здобувач ВО має право подати апеляцію. За свідченням гаранта та здобувачів ВО практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на зазначеній ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз відповідності критерію 3 показав, що ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування у ТНПУ імені Володимира Гнатюка повністю відповідає встановленим вимогам. Конкурсні вимоги враховують особливості програми, передбачаючи оцінювання базових знань з природничих наук, необхідних для підготовки фахівців у цій галузі. Запровадження коефіцієнтного принципу розрахунку конкурсного балу є позитивною практикою, що забезпечує справедливий відбір вступників. Гнучкість управління навчальним процесом у ТНПУ є важливою перевагою: заклад оперативно адаптує правила вступу та організацію навчання відповідно до змін у законодавстві, рекомендацій МОН України та актуальних викликів. Це сприяє підвищенню якості освіти, інтеграції в європейський освітній простір і конкурентоспроможності випускників на ринку праці. Таким чином, ЕГ встановлює рівень відповідності за даним критерієм - В.

Недоліки

Недоліків за даним критерієм визначено не було.

Рекомендації

В якості рекомендацій ЕГ пропонує в рамках критерію 3: - з 2025-2026 н.р. розмістити на сайті університету роз'яснювальні матеріали у форматі інфографіки або відео-інструкцій та запровадити інтерактивний розділ з покроковим гідом щодо вступної кампанії, включаючи калькулятор конкурсного балу; - з 2025-2026 н.р. сформувати та оновлювати розділ FAQ (часті питання) щодо вступу, включаючи детальні роз'яснення з розрахунку конкурсного балу, подачі апеляцій, спеціальних умов для пільгових категорій та можливостей переведення на бюджетну форму навчання. Додати можливість онлайн-консультацій у чат-боті або шляхом заповнення форми зворотного зв'язку, щоб оперативно відповідати на поширені питання; - з 2025-2026 н.р. оприлюднити на вебсайті університету чіткий алгоритм перезарахування дисциплін (з графічною схемою процесу та/або відповідним онлайн сервісом). Наприклад, які саме документи потрібно подати, у які терміни, хто приймає рішення; - найближчим часом вдосконалити процедуру визнання результатів неформальної освіти, опублікувавши список рекомендованих платформ (Coursera, Prometheus у тощо) та перелік курсів, які можуть бути зараховані.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Аналіз ВСО та робота у фокус-групах ЕГ виявили, що форми, методи навчання та викладання здійснюються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/knxtkn>). Мовою освітнього процесу є українська. У робочих навчальних програмах та силабусах, що оприлюднені на сайті факультету, відсутня література чи посилання на джерела інформації держави-агресора. Відповідно до табл. 3 ВСО та результатів зустрічей з НПП ЕГ встановлено, що основними формами навчання і викладання на ОП є навчальні заняття (лекції, практичні, лабораторні, семінарські, консультації), індивідуальні науково-дослідні завдання, самостійна робота, написання курсових робіт, практична підготовка, контрольні заходи (поточний та підсумковий контроль – заліки, екзамени, атестація). Також застосовуються вербальні, ілюстративно-демонстраційні, інтерактивні та проблемно-пошукові методи навчання. Зазначені форми і методи навчання і викладання враховують специфіку ОП та дозволяють ефективно досягти заявлених в ОП програмних результатів навчання. Під час зустрічі зі здобувачами ВО підтверджено, що форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Усі освітні компоненти ОП представлені у вигляді електронних навчально-методичних комплексів дисциплін та розміщені в електронній системі навчання на платформі Moodle, що підтверджено під час демонстрації можливостей бази на резервній зустрічі із здобувачами ВО. Викладачі на ОП вільні у виборі форм та методів навчання і викладання. НПП розроблені авторські робочі навчальні програми обов'язкових ОК та силабуси вибіркових ОК, які постійно оновлюються на основі врахування потреб та пропозицій здобувачів ВО. За інформацією студентів, отриманою під час зустрічей, принципи академічної свободи підтримуються всіма НПП. Здобувачі ВО мають можливість вільно обирати тематику індивідуальних завдань, курсових та бакалаврських робіт, напрями наукової діяльності шляхом участі у наукових гуртках чи проблемних групах. На ОП здійснюється збирання та аналіз зворотного зв'язку від здобувачів ВО щодо методів, засобів та технологій навчання і викладання з освітніх компонентів, шляхом проведення моніторингових досліджень (<https://salo.li/26c41c7>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

За результатами аналізу ВСО, зустрічей у фокус-групах ЕГ встановила, що інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/knxtkn>) своєчасно надається усім учасникам освітнього процесу шляхом розміщення їх опису в робочих програмах освітніх компонентів (для нормативних ОК), силабусах (для вибіркових ОК), які оприлюднено на сайті Університету (<https://surl.li/gtgqju>) та розміщені на платформі Moodle. Під час зустрічі у фокус-групі здобувачі ВО підтвердили, що вони мають змогу отримувати необхідну інформацію щодо окремих ОК від викладача відповідної дисципліни під час першого заняття, перед проходженням практики, під час індивідуальних консультацій. Критерії оцінювання освітніх компонентів викладені у програмах навчальних дисциплін та практик, силабусах із зазначенням розподілу балів за кожен вид навчальної роботи відповідно до національної шкали оцінювання та ЄКТС. На сайті ТНПУ розміщено Інформаційний портал географічного факультету (<https://surl.li/jiggrj>), на якому висвітлено інформацію щодо графіку освітнього процесу, графіків модульного та підсумкового контролю, атестації здобувачів освіти. На платформі Moodle розміщені електронні навчально-методичні комплекси дисциплін (<https://elr.tnpu.edu.ua/>), де розміщено навчальні матеріали (робочі навчальні програми, лекції, практичні завдання, презентації, відеоматеріали, методичні рекомендації до вивчення окремих тем, завдання для самостійної роботи). За результатами моніторингових досліджень майже всі здобувачі ВО на ОП задоволені рівнем інформованості щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Аналіз ВСО, результатів зустрічей зі здобувачами ВО дозволив ЕГ зробити висновок про те, що ЗВО забезпечує належний рівень поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування. Викладачі та здобувачі ВО на ОП можуть вільно обирати напрями наукових досліджень та реалізувати свої наукові інтереси. В освітньому процесі на ОП використовуються дослідницькі методи навчання на всіх ОК циклу професійної підготовки, зокрема, здобувачі ВО виконують індивідуальні науково-дослідні завдання, здійснюють наукові повідомлення, презентують результати лабораторних досліджень. Поєднання навчання та досліджень в рамках ОП відбувається при вивченні, насамперед, таких дисциплін як ОК35 Основи наукових досліджень, ОКП26 Курсова робота, ОКП30 Виробнича практика, ОКП31 Підготовка кваліфікаційної роботи. На кафедрі геоекології та гідрології щорічно проводиться звітна наукова конференція «Моделювання еколого-географічних систем» (<https://surl.li/rkvvzz>), на якій здобувачі ВО за ОП, що акредитується, презентують результати власних наукових досліджень. З метою обговорення сучасних питань розвитку науки і практики функціонують студентські проблемні групи. ЕГ надано плани засідань проблемних груп (відповідь на запит ЕГ, п. 6). Здобувачі ВО мають можливість виконувати наукові дослідження у спеціалізованих навчальних лабораторіях та наукових лабораторіях (Лабораторія моделювання еколого-географічних систем, Агробіологія, Науковий центр екологічної інновації) та під час проходження навчальних та виробничих

практик. У ЗВО реалізуються заходи стимулювання наукової діяльності у формі додаткових рейтингових балів за наукові публікації здобувачів ВО.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Провівши аналіз ВСО та онлайн-зустрічі з НПП, ЕГ встановлено, що викладачі постійно оновлюють навчальні дисципліни, враховуючи власні наукові досягнення та сучасну теоретичну і практичну базу наук про Землю. Щорічно зміст усіх ОК оновлюється завдяки модернізації робочих навчальних програм і силабусів відповідно до «Положення про робочу програму навчальної дисципліни» (<http://surl.li/cvuggi>) та «Положення про розроблення і супроводження освітніх програм у ТНПУ» (<http://surl.li/pkfyht>). Основна увага приділяється оновленню освітніх компонентів, які стосуються професійних дисциплін, таких як ґрунтознавство, оцінка земель та управління земельними ресурсами. Це важливі напрямки, враховуючи їхній зв'язок із сучасними науковими дослідженнями, а також зростаючі потреби в практичному використанні цих знань. Оновлення ОК підтверджується результатами наукових досягнень викладачів, зокрема публікаціями статей, монографій, стажуванням у закордонних університетах та підвищенням кваліфікації у провідних вітчизняних ЗВО. У 2024 р. в ОП відбулося внесення нових дисциплін до переліку вибіркових ОК, які були запропоновані викладачами на основі пропозицій здобувачів ВО, запитів ринку праці та сучасних освітньо-наукових підходів (відповідь на запит ЕГ, п. 7). Науково-педагогічні працівники публікують результати своїх досліджень у фахових українських виданнях, а також у міжнародних наукометричних базах. Аналіз публікацій виявив тісний зв'язок їх тематики з науковими дослідженнями викладачів, які здебільшого корелюються з навчальними дисциплінами.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

На основі аналізу інформації ВСО та проведених зустрічей у фокус-групах, встановлено, що освітня, наукова діяльність і викладання, які сприяють інтернаціоналізації ЗВО, реалізуються відповідно до ключових документів, таких як «Стратегія інтернаціоналізації» (<http://surl.li/wbrzul>), «Положення про навчально-науковий центр проєктної та науково-технічної діяльності» (<http://surl.li/kvzruz>) і «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ТНПУ» (<https://surl.li/kubgfy>). Викладачі та здобувачі ВО мають можливість стажуватися і підвищувати кваліфікацію у провідних європейських університетах, що регламентується угодами про співпрацю із закордонними ЗВО (відповідь на запит ЕГ, п. 1). Зокрема, міжнародне стажування проходили: Пушкар Б.Т. (Католицький університет в Ружомберку, Словаччина), Грицак Л.Р. (Любельська вища школа в Риках, Польща), Пида С.В. (DAAD German Academic Exchange Service DigIn.Net 2 Project), Савчин Т.О. («BALTIJAS STARPTAUTISKA AKADEMIJA»), Рудакевич І.Р. (Вища школа лінгвістики у Ченстохові, Польща). Участь підтверджена сертифікатами (відповідь на запит ЕГ, п. 4). Викладачі активно публікують свої наукові дослідження у міжнародних базах Scopus та Web of Science, зокрема Дем'янчук П.М., Гулик С.В., Гавришок Б.Б., а також беруть участь у міжнародних конференціях. Здобувачі ВО мають доступ до програм академічної мобільності, як-от участь студентки М. Кравчук в програмі Erasmus+ «City Ecology» (м. Буди Глоговські, Польща) (<https://tnpu.edu.ua/news/9065/>). Навчально-науковий центр міжнародної освіти та співробітництва надає консультації щодо можливостей міжнародного співробітництва й академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка землі та територіальне планування за критерієм 4 відповідає акредитаційним вимогам за всіма підкритеріями. Позитивними практиками під час реалізації ОП є: - наявність електронних навчально-методичних комплексів дисциплін, що інтегровані до платформи Moodle; - щорічне оновлення робочих навчальних програм дисциплін та силабусів на основі наукових досягнень викладачів та сучасних практик у сфері наук про Землю; - практична спрямованість кваліфікаційних робіт бакалавра, що базуються на реальних показниках землекористування на прикладі об'єднаних територіальних громад Тернопільської області.

Недоліки

Недоліків за даним критерієм визначено не було.

Рекомендації

1. З 2025/2026 н.р. гаранту ОП залучити до викладання практикоорієнтованих ОК професійного циклу фахівців-практиків у сфері землевпорядкування, охорони ґрунтів, оцінки земель та нерухомості, управління земельними ресурсами. Формами залучення можуть бути бінарні лекції, проведення занять на підприємствах, наукові екскурсії.

2. До наступної акредитації керівництву ЗВО та гаранту ОП запровадити практику залучення до викладання на ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка землі та територіальне планування іноземних викладачів із університетів-партнерів, проведення онлайн-семінарів чи будь-яких інших форм співпраці з закордонними науковцями та практиками із залученням їх до освітнього процесу на даній ОП.

3. У наступній редакції ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка землі та територіальне планування 2025 р. гаранту ОП та робочій групі ОП передбачити викладання окремих освітніх компонент фахового спрямування іноземною мовою, що дозволить розширити можливості для розвитку академічної мобільності та інтернаціоналізації НПП і здобувачів ВО за даною ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Формами контрольних заходів у межах ОК ОП за першим (бакалаврським) рівнем є поточний (усне опитування або письмовий контроль на практичних (семінарських) заняттях, комп'ютерне тестування, перевірка практичних завдань), підсумковий (семестровий контроль) у вигляді заліку або іспиту та державна атестація у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Модульний контроль може проводитися у формі комп'ютерного тестування, письмової контрольної роботи, творчих завдань, есе, презентації наукової роботи, колоквиуму тощо. Для підсумкового й модульного контролю застосовується сумарне оцінювання, за якого підсумкова оцінка утворюється як сума балів за всі види поточної навчальної діяльності (виконання практичних завдань, розв'язування задач, активність на семінарських заняттях, усні доповіді та презентація проєктів). Поточний та підсумковий контроль в освітньому процесі здійснюється на основі «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/knxtkn>) та «Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти» (<https://surl.li/kdxvks>). Форми контролю та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів ВО відображені у РПНД, структура та зміст якої регламентується «Положенням про робочу програму навчальної дисципліни» (<https://surl.li/vvpaln>), робочі програми ОК наявні у публічному доступі (<https://salo.li/E97C38a>). У РП ОК зазначені: засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання; форми контролю; критерії та порядок оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання на практичних/семінарських заняттях, критерії оцінювання ІНДЗ). Чітко прописані механізми накопичення та формування 100% підсумкової оцінки, види (способи) оцінювання і шкала оцінювання. Комплексна система оцінювання здобувачів ВО, що навчаються на ОП, базується на Європейській кредитно-трансферно-накопичувальній системі (ЕКТС). Різноманітність зазначених форм поточних контрольних заходів, їх різноплановість, змістове наповнення, системність та періодичність застосування дозволяють об'єктивно оцінити ПРН здобувачів за ОП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Формою атестації за ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування є публічний захист кваліфікаційної роботи. За результатами захисту кваліфікаційної роботи атестаційною комісією, призначеною наказом ректора Університету, ухвалюється рішення про присудження (відмову у присудженні) кваліфікації: бакалавр з Наук про Землю із врученням диплому державного зразка. Атестація здобувачів відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України спеціальності 103 Науки про Землю галузі знань 10 Природничі науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України № 730 від 24.05.2019 р.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Відомості про форми контрольних заходів та критерії оцінювання, графіки контрольних заходів, інформація про час і місце проведення контрольних заходів розміщено на інформаційному порталі офіційного сайту ТНПУ (<https://surl.li/nzwtrcr>, <https://surl.li/dsyhql>), зокрема назва ОК, НПП, що забезпечує ОК, конкретний розподіл балів за змістовими модулями з кожної ОК та кінцеві дати модульного і підсумкового контролів. На початку семестру НПП, який забезпечує викладання ОК, ознайомлює здобувачів ВО зі змістом, структурою ОК, формою підсумкового контролю, прикладами завдань та з системою й критеріями оцінювання. Процедура проведення контрольних заходів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/bismck>) та «Положенням про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/aaniva>). Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечено письмовою формою проведення семестрового контролю або комп'ютерного тестування у системі Moodle. Доступною є інформація про успішність студентів впродовж семестру для всіх учасників освітнього процесу у журналі академічної групи. У випадку незгоди з оцінкою здобувач ВО має право подати на ім'я ректора апеляційну заяву в день проведення контролю. Наказом ректора створюється комісія для розгляду апеляції, де головою комісії призначається перший проректор, членами – декан факультету та завідувач кафедри, можуть бути залучені інші НПП. У випадку встановлення комісією ознак необ'єктивності, комісія пропонує ректору університету скасувати відповідну оцінку і провести повторне оцінювання здобувача ВО у присутності комісії. Процедура вирішення конфліктних ситуацій регламентується «Положенням щодо врегулювання конфліктних ситуацій» (<https://surl.li/avvvmi>) та «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у ТНПУ» (<https://surl.li/jaoiih>). Здобувачі ВО та випускники під час Zoom-зустрічі відзначили об'єктивність оцінювання. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється шляхом повторного складання підсумкового контролю. Допускається повторне складання екзамену не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз – викладачеві, другий – комісії, яка створюється деканом факультету. Графік повторного складання екзаменів затверджує декан (заступник декана) і оприлюднює на інформаційному стенді географічного факультету та інформаційному порталі університету (<https://info.elr.tnpu.edu.ua/>). На ОП ліквідація академічної заборгованості здійснюється до початку наступного семестру. Навчально-науковий центр якості освіти щорічно здійснює анкетування студентів щодо рівня задоволеності здобувачів освіти якістю надання ТНПУ освітніх послуг.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ТНПУ запроваджені зрозумілі та прозорі стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності. Політика, стандарти та внутрішня нормативна база ТНПУ з питань дотримання академічної доброчесності задекларовані у «Кодексі честі ТНПУ імені Володимира Гнатюка», «Кодексі корпоративної культури ТНПУ імені Володимира Гнатюка», «Кодексі академічної доброчесності ТНПУ імені Володимира Гнатюка», «Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у ТНПУ імені Володимира Гнатюка», «Положенні про запобігання та виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти ТНПУ імені Володимира Гнатюка», «Положенні про запобігання та виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчально-методичній та науково-дослідній роботі працівників ТНПУ імені Володимира Гнатюка», «Положенні про групу сприяння академічній доброчесності у ТНПУ імені Володимира Гнатюка», «Положенні про комісії з академічної доброчесності і університетську комісію з етики та управління конфліктами» (<https://surl.li/xkhpui>). Працює група сприяння академічній доброчесності (<https://surl.li/rgudmd>), яка популяризує академічну доброчесність. Згідно з вимогами законодавства в університеті функціонує «Гаряча лінія» (pravo@tnpu.edu.ua). Дотримання академічної доброчесності забезпечується обов'язковою перевіркою кваліфікаційних робіт на наявність плагіату за допомогою спеціальних комп'ютерних програм, з власниками і розробниками яких ТНПУ уклав угоди про співпрацю (<https://surl.li/cujjdw>). Інструментами контролю є система виявлення збігів/ідентичності/схожості «Unichek», програмно-обчислювальний комплекс «StrikePlagiarism», система управління навчальними ресурсами Moodle, Turnitin. НПП та студенти ознайомлюються з положенням про академічну доброчесність і підписують відповідну декларацію. Декларації викладачів зберігаються у відділі кадрів, а здобувачів - у їх особових справах. Академічна доброчесність популяризується при вивченні окремих ОК (Основи наукових досліджень). На географічному факультеті систематично проводяться заходи з популяризації академічної доброчесності, у яких беруть участь здобувачі (<https://surl.li/fuyolu>). На даній ОП було запроваджено викладання пілотного вибіркового ОК «Антикорупція та доброчесність». За порушення академічної доброчесності здобувачі ВО можуть бути притягнуті до таких видів академічної відповідальності: повторне складання іспиту або заліку, повторне проходження відповідного ОК, позбавлення академічної стипендії чи пільг на оплату навчання. Випадків порушення академічної доброчесності на ОП за час її функціонування не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування за критерієм 5 відповідає акредитаційним вимогам за усіма підкритеріями. Позитивними практиками під час реалізації ОПП є: – внутрішня

нормативна база ЗВО в повному обсязі врегульовує механізми контрольних заходів, процедури оцінювання здобувачів та питань дотримання академічної доброчесності. Наявна практика популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та НПП. – у ТНПУ ім. Володимира Гнатюка форми контрольних заходів, правила їх проведення та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими та оприлюднені у відкритому доступі і є доступними для всіх учасників освітнього процесу. – розроблені чіткі процедури розгляду звернень здобувачів щодо оцінювання, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження.

Недоліки

За підкритерієм 5.4. ЕГ визначила недолік, пов'язаний з наявністю у репозитарії ЗВО лише назв випускних кваліфікаційних робіт та їх коротких анотацій.

Рекомендації

Випускні кваліфікаційні роботи, починаючи з випуску 2025 р., оприлюднювати на офіційному сайті закладу вищої освіти або в репозитарії ТНПУ або його структурного підрозділу у повнотекстовому форматі. Упродовж 2025 р. доопрацювати пошукову систему репозитарію ЗВО для полегшення процесу знаходження випускних кваліфікаційних робіт у розрізі ОП.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Згідно з наявною в ОП та ВСО інформацією, освітній процес забезпечується 24 особами науково-педагогічного персоналу (НПП), серед яких 3 доктори наук, 18 кандидатів наук і 1 викладач без наукового ступеня. Відомості про якісний склад науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, які забезпечують реалізацію освітніх програм розміщено на офіційному сайті (<https://surl.li/eoltly>). Аналіз даних свідчить про те, що всі викладачі мають відповідну академічну та професійну кваліфікацію, що відповідає пунктам 36-38 Ліцензійних умов. Викладачі ОП мають досвід професійної діяльності, публікації в міжнародних наукометричних базах, активні профілі в ORCID, Researcher ID, Google Scholar і постійно працюють над підвищенням професійної кваліфікації, що підтверджується сертифікатами, наданими гарантом ОП. Для реалізації ОК, які не є профільними для НПП кафедри, подається заявка на відповідну кафедру, яка розподіляє дисципліну конкретному викладачу. Під час зустрічей зі здобувачами ВО за ОП, що акредитується, було відзначено високий рівень задоволеності викладачами як професіоналами у своїх галузях. Разом з цим, на основі аналізу ВСО та матеріалів, що знаходяться у вільному доступі, ЕГ констатує, що відповідно до вимог підкритерію 6.1, пункт 2 ряд НПП не мають 5 публікацій у наукових виданнях, включених до переліку фахових видань України або до міжнародних наукометричних баз, зокрема Scopus чи Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років сфера дослідження у яких відповідає змісту ОК, який вони забезпечують. Зокрема, відповідно до ВСО: 1) НПП, що забезпечує ОКП 17 Основи землепорядкування та кадастру, ОКП 20 Бонітування ґрунтів та ОКП 23 Ландшафтне планування та проектування (представлені лише 3 публікації, що стосуються економічної географії, екології та туризму); 2) НПП, що забезпечує ОК 21 Охорона і моніторинг земель та ОКП 25 Управління земельними ресурсами (представлені лише 4 публікації, що стосуються суспільно-географічних досліджень та менеджменту). Таким чином, ЕГ вважає це суттєвим недоліком відповідно до підкритерію 6.1.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

ЕГ, аналізуючи наявну інформацію, зазначає, що відбір науково-педагогічних працівників для реалізації ОП здійснюється на конкурсній основі відповідно до «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними трудових договорів (контрактів)» (<https://surl.li/lzhiny>) та «Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних

працівників» (<http://surl.li/eroozy>). До участі у конкурсі допускаються кандидати, які мають вищу освіту (ступінь магістра або спеціаліста), володіють державною мовою, мають науковий ступінь та/або вчене звання, що відповідає профілю кафедри, а також досвід науково-педагогічної діяльності. Відбір здійснюється з урахуванням вимог п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та позитивних відгуків здобувачів ВО. Основні критерії конкурсного добору включають: відповідність кваліфікації викладача профілю навчальної дисципліни, наявність наукового ступеня, відповідність кадровим вимогам Ліцензійних умов, досвід роботи за спеціальністю, здатність до професійного розвитку, дотримання принципів академічної доброчесності, високий методичний рівень викладання із застосуванням інноваційних технологій, а також наукова активність і результати щорічного рейтингового оцінювання (<https://surl.li/xugafn>). Додатково враховуються відгуки здобувачів ВО, які висловлюються під час зустрічей із керівництвом факультету, завідувачами кафедр та кураторами академічних груп. Процес конкурсного відбору ґрунтується на принципах рівності прав кандидатів, об'єктивності оцінювання, неупередженості та прозорості, без дискримінаційних обмежень за віком, статтю чи національністю. Вимоги до викладачів визначаються виключно на основі їхньої професійної компетентності, наукових досягнень та педагогічного досвіду. Під час зустрічі 7 представником відділу кадрів було підтверджено, що процедура конкурсного відбору здійснюється відповідно до визначених нормативних документів. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що існуюча система відбору забезпечує залучення висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно реалізовувати цілі та програмні результати навчання ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Аналіз матеріалів ВСО, додаткових матеріалів, наданих гарантом ОП, а також проведених зустрічей демонструє, що до організації та реалізації освітнього процесу ОП активно залучаються потенційні роботодавці, професіонали-практики та експерти галузі. Так, у якості сумісника аудиторні заняття на ОП проводив керівник відділу загальної та організаційної роботи Підгороднянської сільської ради, к.г.н. Рудакевич І.Р., на яких висвітлювались актуальні питання геопланування у громаді та перспективи розвитку аграрних територій. Щорічно у межах географічного факультету ТНПУ проводяться відкриті лекційні заняття, тренінги, конференції та семінари із залученням представників управлінських структур регіону та громад (Дейнека Ю.П.), туристичних, екологічних організацій та закладів міста й області. Професіонали практики долучаються до реалізації освітнього процесу у форматі навчальних екскурсій (Погрішук С.Т.). Для здобувачів ВО географічного факультету з 2017 р. проводиться система освітніх заходів «Відкритий лекторій на географічному», куди запрошуються провідні фахівці з галузі природничих наук. Гарант ОП та присутні роботодавці на зустрічі 9 підтвердили, що вони беруть участь у перегляді освітньої програми, їхні пропозиції враховуватимуться під час її оновлення.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

На основі аналізу ВСО, документів розміщених у вільному доступі, зустрічей з НПП та адміністрацією ЕГ констатує, що ТНПУ сприяє професійному розвитку викладачів за власними програмами та у співпраці з іншими організаціями, а також заохочує розвиток викладацької майстерності. Процедура, види, умови підвищення кваліфікації визначені відповідно до «Положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників» (<https://surl.li/wprwmqu>). Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та за кордоном, участі у міжнародних проєктах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами. До справи додані сертифікати, що підтверджують дану інформацію (п. 3 відповіді на запит ЕГ). ТНПУ сприяє професійному розвитку НПП, заохочує до вивчення іноземної мови, пропонуючи відповідні курси. Викладачі регулярно беруть участь у стажуваннях, у тому числі за кордоном. Сертифікат з англійської і польської мов (рівень B2) мають, зокрема такі НПП, як Пушкар Б., Поплавська І., Рудакевич І., Гавришок Б. У ТНПУ функціонує Центр професійного розвитку та лідерства «Teaching Excellence Center» (<https://surl.li/bcuasc>). В Університеті діє програма професійного розвитку викладачів (<https://surl.li/emwkmd>). Також НПП підвищують професійну майстерність шляхом участі у науково-практичних конференціях за відповідним фаховим спрямуванням. У ТНПУ стимулювання підвищення фаховості та викладацької майстерності регламентується Статутом університету (<http://surl.li/ucwpys>) та Колективним договором на 2024-2025 н.р. (<http://surl.li/pdjgch>). Так, наприклад, здійснюється матеріальне і моральне стимулювання НПП за сумлінну працю, успіхи у професійній підготовці студентів та вагомі наукові здобутки. Згідно з «Положенням про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників» (<http://surl.li/bbkwyue>) рейтинг викладача враховується під час підписання контракту, моральному та матеріальному стимулюванню. Відомчими та корпоративними нагородами та відзнаками, а також відзнаками органів місцевої влади та місцевого самоврядування нагороджені НПП: Сивий М.Я., Пида С.В., Грицак Л.Р., Поплавська І. та ін. Щорічно усі викладачі, які працюють на даній ОП, отримують премію за високий професіоналізм та наукові здобутки. Ці та інші приклади підтверджуються як документально, так і безпосередньо їх учасниками на зустрічах. ЕГ констатує, що ЗВО активно сприяє професійному розвитку викладачів, а самі викладачі зацікавлені в цьому.

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

На основі аналізу ВСО, додаткових документів, інформації на сайті факультету та зустрічей під час акредитації, ЕГ підтверджує повну відповідність підкритеріям 6.2-6.4. Що стосується підкритерію 6.1, то усі НПП відповідають кваліфікаційним вимогам, зазначеним у пунктах 36-38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, але разом з тим 2 представники НПП не мають 5 публікацій у наукових виданнях, включених до переліку фахових видань України або до міжнародних наукометричних баз, зокрема Scopus чи Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років сфера дослідження у яких відповідає змісту освітнього компонента, який вони забезпечують, загалом це стосується 5 ОК. Таким чином, ЕГ констатує невідповідність підкритерію 6.1 та зазначає рівень відповідності даного критерію – Е.

Недоліки

Частина представників НПП не мають відповідної кількості публікацій, сфера яких відповідає змісту ОК, які вони забезпечують.

Рекомендації

1. Найближчим часом (до початку нового н.р.) активізувати публікаційну активність вказаних представників НПП з метою забезпечення відповідних вимог для акредитації ОП. 2. Розширити співпрацю з місцевими та регіональними роботодавцями для організації практичних занять, стажувань і проєктів, що надаватимуть студентам можливість здобути реальний професійний досвід. Зокрема, з наступного навчального року доцільно започаткувати спільні ініціативи з підприємствами, які передбачатимуть розробку курсових і дипломних робіт на основі реальних кейсів та бізнес-завдань. 3. Активніше використовувати угоди про співпрацю, зокрема в міжнародному форматі, вже з поточного навчального року, забезпечуючи академічний обмін, стажування та інші освітні можливості. Особливу увагу варто приділити залученню до проведення лекцій і практичних занять відомих українських та іноземних фахівців-практиків, що сприятиме інтернаціоналізації освітньої програми, підвищенню академічної мобільності студентів та вдосконаленню їхніх знань іноземної мови.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень Е

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Реалізація ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування забезпечується наявністю достатньої соціальної інфраструктури, зокрема: 5 ґуртожитків, бібліотека (книжковий фонд становить 503650 примірників, періодичних видань – 80879, ел. контент – 32921 найменувань, функціонує вебсайт (<http://www.library.tnpu.edu.ua>), електронний каталог вміщує 643650 записів, забезпечений безкоштовний доступ до Інтернету та електронних видань наукометричної бази WoS, Scopus), 10 спортивних залів, актова зала, культурно-мистецький центр «Світлиця», студентська їдальня, студентське кафе. Усі ОК у цілому забезпечені відповідними засобами для повноцінного їх засвоєння. Крім центральної бібліотеки, функціонує бібліотека з фондovими матеріалами кафедр географії України і туризму, геоєкології та гідрології. Матеріально-технічне забезпечення відповідає чинним санітарно-технічним нормам і забезпечує належне здійснення освітнього процесу. Доступними для освітнього процесу є 13 комп'ютерних класів, 31 одиниця мультимедійного обладнання та 6 комплексів, смарт дошка, смарт телевізори та ін. Забезпеченню освітнього процесу та наукової діяльності сприяє доступ до світових баз даних у межах проєкту ElibUkr (доступ до Statista; EBSKOhost; EBSKO; IOPscience; De Gruyter; Global Patents Reference Center). У ЗВО функціонує освітній Хаб English Digital Space, Центр освітніх та психологічних інтерактивних технологій, Центр євроінтеграційних студій та комунікацій, Центр міжкультурних комунікацій, Науковий центр екологічних інновацій, Музейний комплекс ТНПУ ім. Володимира Гнатюка та ін. Для проведення практик використовується Географічний стаціонар (с. Дзвенигород), де здійснюється підготовка та аналіз ґрунтових розрізів. Аналіз матеріалів, додаткової інформації та результатів Zoom-зустрічей засвідчують, що фінансові та матеріально технічні ресурси ЗВО забезпечують реалізацію визначених ОП цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Освітнє середовище ТНПУ у цілому та на географічному факультеті зокрема сприяє всебічному розвитку особистості здобувачів ВО та НПП, а також їхньому науковому зростанню. Здобувачі ВО та НПП, які навчаються / забезпечують реалізацію ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування можуть отримати безоплатний доступ до вітчизняних та міжнародних наукометричних баз даних та інших електронних ресурсів (<http://surl.li/xxkx1x>). Використовується платформа дистанційного навчання Moodle (<https://elr.tnpu.edu.ua/course/index.php>), функціонують наукові гуртки, проблемні групи. Корпуси ЗВО, комп'ютерні класи, кафедри, деканати під'єднані до єдиної мережі Інтернет (у всіх місцях провадження освітньої діяльності наявний доступ до мережі (Wi-Fi)). Актуальна інформація та новини відображаються на офіційному вебсайті ТНПУ, у групах соціальних мереж, месенджерах та розсилкою на корпоративну електронну пошту. ЗВО забезпечує потреби та інтереси здобувачів ОП, які визначені Статутом (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Statut.pdf) та Правилами внутрішнього трудового розпорядку ТНПУ (<https://surl.li/kydlje>). Проводяться опитування щодо виявлення потреб та інтересів здобувачів ВО (<https://surl.li/ibahwy>). Проблеми забезпечення освітньої діяльності обговорюються на зустрічах з ректором, деканом, завідувачем кафедри та інших наукових, освітніх і виховних заходах (<https://tnpu.edu.ua/news/7185/>; <https://tnpu.edu.ua/news/7184/>; <https://tnpu.edu.ua/news/8501/>; <https://tnpu.edu.ua/news/8238/>; <https://tnpu.edu.ua/news/8362/>; <https://tnpu.edu.ua/news/9309/>). ЕГ під час проведення зустрічей та огляду матеріально-технічної бази отримала докази того, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів та здобувачів ВО до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів (бібліотека, спортивні зали та ін.), які необхідні для реалізації даної ОП.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

У ЗВО впроваджена система збереження життя і здоров'я всіх учасників освітнього процесу та призначені відповідальні особи за охорону праці та протипожежний стан в університеті на 2024-2025 навчальні роки (наказ № 276 від 05.09.2024 <http://surl.li/jpytsn>). Наявна соціально-психологічна служба, головним завданням якої є психологічний супровід освітнього процесу та реалізація низки заходів профілактичного, корекційного та навчально-просвітницького характеру (<https://surl.li/eiqbxw>; <https://surl.li/kraorj>). Функціонує служба моніторингу та врегулювання конфліктів (<https://surl.li/ccuuhfxx>), організовуються вебінари щодо розпізнавання та протидії булінгу (<https://surl.li/krophe>). У ЗВО проводяться заходи щодо пропагування здорового способу життя, зокрема, міжфакультетські змагання з різних видів спорту. У навчальних корпусах і гуртожитках обладнані укриття, що дають змогу захистити учасників освітнього процесу під час повітряних тривог в умовах воєнного стану. У робочому стані є укриття та бомбосховища, які розраховані на одночасний прийом до 2000 осіб. Працівники та здобувачі регулярно проходять інструктаж з охорони праці та протипожежної безпеки. ЗВО оснащений первинними засобами пожежогашіння. Для всіх приміщень розроблено плани екстренної евакуації, які розташовані у видних місцях. Моніторингові дослідження свідчать про високу задоволеність (97%) здобувачів ОП освітнім середовищем ЗВО (<https://salo.li/15dc761>). Освітнє середовище (аудиторний фонд, бібліотека та ін.) є максимально пристосованими до потреб і дозволяють безперешкодно здійснювати освітній процес та враховувати інтереси здобувачів ОП. Здобувачі ВО та представники студентського самоврядування зазначали, що свої зауваження, побажання стосовно рівня задоволеності освітнім середовищем та безпекою можна подати через систему опитувань, що проводиться у ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО та географічний факультет здійснюють всебічну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів ВО. Відповідно до Статуту ТНПУ (<https://is.gd/ggoONH>), «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://surl.li/sjbfrj>), «Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/bzjyvvz>) та «Правил внутрішнього трудового розпорядку» (<https://surl.li/dbaxlr>) учасники освітнього процесу мають право на освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. Усі здобувачі ВО за ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування мають повний доступ до всієї інформації кафедри, факультету та ЗВО, яка постійно оновлюється і є актуальною (<http://tnpu.edu.ua/>), розміщено інформацію про організацію освітнього процесу, дорожню карту студента (<https://surl.li/hgzj1j>), види контролю успішності здобувачів ВО та методику оцінювання за шкалою ECTS. Доступні графіки модульного контролю, підсумкового контролю, атестацій, практик, консультацій та індивідуальних занять з навчальних дисциплін (<https://surl.li/vvtznk>). Окремим здобувачам надаються соціальні стипендії відповідно до «Правил призначення стипендій» (<https://surl.li/khgwsu>). За свідченням здобувачів ВО, НПП забезпечують освітню та консультативну підтримку студентів, проводячи консультації, надаючи відповідні навчально-методичні матеріали, залучаючи до наукової роботи та громадських заходів. Розвинена система студентського адміністрування, спілкування між студентством відбувається шляхом залучення старост академічних груп, деканату, студентського самоврядування, Ради молодих вчених (<https://surl.li/bdfeem>), Наукового товариства студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених (<https://surl.li/ezbfff>). Інформаційна підтримка

здобувачів ВО за ОП здійснюється у соціальних мережах (Instagram, Facebook) та месенджерах. Інформація для здобувачів щодо змісту ОП доступна на сайті ТНПУ в розділі «Навчання» (<https://tnpu.edu.ua/navchannya/>). Результати опитування здобувачів ВО (<https://sal0.li/2849447>) свідчать, що вони задоволені освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО напрацьований інституційний механізм забезпечення якісної вищої освіти для осіб з особливими освітніми потребами, і умови, які відображені у нормативних документах: «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка» (<https://surl.li/bxzdbd>) та створено Інклюзивно-ресурсний центр (<https://surl.li/ioytie>), який розробив «Паспорт інклюзивного середовища університету та міста». Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів ВО забезпечується організацією безпечних умов навчання та праці, дотриманням норм техніки безпеки та систематичним інструментуванням здобувачів. За підтримки Британської ради реалізовано проєкт щодо забезпечення супроводу корпусів університету для людей з особливими потребами (сигнальні обмежувальні стрічки, надписи шрифтом Брайля). ЗВО має всі можливості для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, їх соціалізацію та інтеграцію в суспільство («Звіт про проведення технічного обстеження на предмет доступності осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення до прибудинкової території та будівлі» від 10.03.2023 (<http://surl.li/rwulgj>)).

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО існує нормативна база, яка спрямована на попередження та вирішення конфліктних ситуацій, проявів дискримінації, корупції та ін., зокрема: «Антикорупційна програма» (<https://surl.li/bbjltpl>), «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій» (<https://surl.li/narmjh>), «Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами» (<https://surl.li/ctykmq>). Вона спрямована на ознайомлення з нормативними документами, консультування з дотримання антикорупційних стандартів і процедур, розгляд на засіданнях учених рад шляхів запобігання хабарництву, посадовим зловживанням за результатами опитування здобувачів, розміщення скриньки довіри і телефону довіри тощо. Робота щодо запобігання та виявлення корупції здійснюється відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та плану роботи ТНПУ за тісної співпраці керівництва, структурних підрозділів, деканату, органів студентського самоврядування. Важливі антикорупційні заходи прописані у «Звіті про виконання антикорупційної програми та плану заходів запобігання та протидії корупції» (<https://surl.li/lsturkp>). На постійній основі проводяться семінари-тренінги «Правове виховання та формування антикорупційної культури молоді» для представників студентського самоврядування (<https://surl.li/holbzd>), діють Антикорупційні програми ТНПУ, що регламентують комплекс правил, стандартів і процедур з виявлення, протидії та запобігання корупції. Функціонує соціально-психологічна служба (<https://surl.li/hdncfm>). Освітня діяльність ЗВО базується на принципах дотримання демократичних цінностей свободи, справедливості, рівності прав і можливостей, інклюзивності, толерантності, відкритості та прозорості.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування за критерієм 7 відповідає акредитаційним вимогам за підкритеріями 7.1–7.5. Позитивними практиками під час реалізації ОПП є: – ЗВО забезпечує комфортне, доступне та безпечне освітнє середовище для всіх учасників освітнього процесу. – в Університеті діє високоефективна соціально-психологічна служба, яка здійснює психологічний супровід освітнього процесу та реалізує ефективні заходи профілактичного, корекційного та навчально-просвітницького характеру.

Недоліки

1. Як засвідчили матеріали зустрічі, здобувачі вищої освіти слабо обізнані з процедурою вирішення конфліктних ситуацій.

Рекомендації

1. Продовжити практику оновлення матеріально-технічного забезпечення ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування. 2. Закладу вищої освіти рекомендовано приділяти більшу увагу інформуванню здобувачів вищої освіти стосовно всіх наявних механізмів вирішення конфліктних ситуацій (нормативно-правових, процедурних).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ТНПУ ім. В. Гнатюка процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюється Положенням про розроблення і супроводження освітніх програм у ТНПУ (https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2024/Polozhennia_pro_rozroblennia_i_suprovodzhennia_osvitnikh_program_u_TNPU.pdf). Учасники освітнього процесу повідомили, що перегляд ОП відбувається двічі на рік. Під час першого (у кінці першого семестру) формується проєкт нової редакції ОП. В кінці другого семестру відбувається остаточне обговорення та формується кінцевий варіант освітньої програми. Під час крайнього оновлення гарантом ОП Пушкарем Б.Т. було запропоновано внести у перелік обов'язкових ОК навчальну дисципліну «Основи наукових досліджень» (ОК35) з метою підвищення ролі наукової складової функціонування ОП. Також на виконання наказу МОН України № 842 від 13.06.2024 було внесено зміну в ОП в частині доповнення компетентності «К12'. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності» та забезпечення її виконання.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ впевнена, що здобувачі ВО, як особисто, так і через органи студентського самоврядування беруть участь в оновленні ОП. Зокрема здобувачі є членами програмної групи ОП, під час засідань якої запропонували оновити зміст дисципліни Ландшафтознавство. Члени студентської ради представляють інтереси здобувачів у колегіальних органах факультету та ЗВО. Навчально-науковий центр якості освіти проводить постійні опитування здобувачів, участь в яких останні підтвердили під час зустрічі.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці є членами робочої групи та під час її засідання запропонували посилити геоінформаційну складову в рамках опанування дисциплін та проходження практики. Водночас ЕГ не отримала підтвердження від роботодавців про проходження опитувань, хоча вони наявні на сайті ТНПУ (<https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/anketuvannya.php>). Рекомендуємо активізувати залученість роботодавців до проходження опитувань.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ОП проходить первинну акредитацію.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У ТНПУ функціонує Навчально-науковий центр якості освіти, одним із завдань якого є врахування думок зацікавлених сторін щодо освітньої діяльності у ЗВО. Для цього на сторінці закладу розміщені анкети для усіх груп зацікавлених сторін (<https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/anketuvannya.php>). Проте, ЕГ зауважує, що під час зустрічей ані роботодавці, ані випускники не зазначили про проходження цих опитувань. Рекомендуємо гаранту у наступному навчальному році активізувати участь стейкхолдерів ОП в опитуваннях ЗВО. Моніторинг ОП внутрішньою системою якості є кількарівневим та включає як узгодження колегіальними органами (робочою групою, кафедрою, вченою радою факультету та університету), так і відповідними службами ТНПУ. Водночас, враховуючи наявність суттєвого недоліку за підкритерієм 6.1, ЕГ констатує неспроможність внутрішньої системи забезпечення якості вчасно виявити недоліки діяльності ЗВО під час реалізації ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП проходить первинну акредитацію.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ЕГ переконалась, що ЗВО долучає до процедур забезпечення якості різні групи зацікавлених сторін: адміністрацію ЗВО, викладачів, здобувачів ВО, роботодавців, зовнішніх стейкхолдерів, відповідні структурні підрозділи. Зокрема, методисти Навчально-наукового центру якості освіти проводять вебінари та робочі зустрічі з гарантами освітніх програм, семінари на факультетах, де розглядають зміни до законодавства, обговорюються рекомендації ЕГ та ГЕР попередніх акредитацій та шляхи забезпечення набуття здобувачами ВО фахових компетентностей в сучасних умовах. Позитивною практикою в контексті 8 критерію ЕГ вважає розроблену Інституційну модель системи внутрішнього забезпечення якості ТНПУ (https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/Instytutsiina_model_systemy_vnutrishnoho_zabezpechennia_iakosti_TNPU.pdf). Такий документ чітко регламентує ієрархічність, функціонал та взаємозв'язки усіх учасників освітнього процесу, що робить їх взаємодію більш ефективною.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Під час реалізації ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування робоча група дотримується процедур перегляду ОП, що визначені у ЗВО. Представники здобувачів освіти, НПП, роботодавців та відділів ЗВО долучаються до процедури оновлення ОП, а їх думки послідовно враховуються. Така взаємодія формує культуру якості ЗВО, позитивною відмінністю якої є затверджена на інституційному рівні модель системи внутрішнього забезпечення якості ТНПУ. Водночас наявність суттєвого недоліку за критерієм 6 обумовлює відповідність критерію 8 на рівні Е (підкритерій 8.5).

Недоліки

1. Незалученість роботодавців до опитувань ЗВО. 2. Відсутність вчасного виявлення недоліків внутрішньою системою забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендації

1. Рекомендуємо гаранту ОП у 2025-2026 навчальному році сприяти проходженню опитувань Центру зацікавленими сторонами. 2. Центру забезпечення якості освіти у 2025-2026 навчальному році оновити процедури внутрішнього моніторингу якості ОП, що б дозволило своєчасно виявляти недоліки освітнього процесу та реагувати на них.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень Е

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються Статутом ТНПУ (<http://surl.li/vlburl>), «Правилами внутрішнього трудового розпорядку» (<http://surl.li/fvfuj>), «Стратегічним планом розвитку» (<http://surl.li/fvfuj>), «Стратегією інтернаціоналізації» (<http://surl.li/fvfvu>), «Положенням про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/rjttbz>), «Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти» (<http://surl.li/jidlpq>), «Положенням про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти...» (<http://surl.li/yskyaq>), «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність ...» (<http://surl.li/fvfxx>), «Положенням про порядок переведення студентів на місця державного ...» (<http://surl.li/aunqpi>), «Положенням про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів ...» (<http://surl.li/robttd>), «Положенням про електронний НМКД» (<http://surl.li/fvfyy>), «Положенням про порядок створення та організацію роботи ЕК» (<http://surl.li/gwzzmn>), «Положенням про атестацію педагогічних працівників» (<http://surl.li/fvfzm>), «Положенням про організацію набору та навчання (стажування) іноземних громадян» (<http://surl.li/ktqtdm>), «Положенням про визнання документів про освіту іноземців» (<http://surl.li/jhepnp>), «Графіком освітнього процесу» (<https://surl.li/xvtgfn>). ЕГ переконалась, що усі документи розміщено на сайті ЗВО (<https://surl.li/omgpaz>). Під час зустрічей усі учасники освітнього процесу підтвердили свою обізнаність у згаданих нормативно-правових актах.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОП Ґрунтознавство, експертна оцінка земель та територіальне планування розміщено на сайті ТНПУ (<https://surl.cc/tzbwso>). Також на сайті наявна анкета для висловлення зауважень та пропозицій зацікавлених сторін. Окрім цього наведено електронну пошту гаранта ОП. ЕГ зауважує, що на сайті закладу відсутня порівняльна таблиця з результатами обговорення пропозицій, що надійшли під час громадського обговорення. Рекомендуємо оприлюднити таку таблицю на сайті ЗВО.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті ЗВО оприлюднені освітня програма, навчальні плани, силабуси ОК та ВК (<https://surl.cc/tzbwso>). Таке наповнення є достатнім для ознайомлення усіх зацікавлених сторін (НПП, здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У ЗВО наявна нормативно-правова база навчального процесу, що регламентує права та обов'язки учасників освітнього процесу, а її виконання дотримується усіма учасниками освітнього процесу. На сайті ЗВО оприлюднено проєкт ОП, попередні редакції ОП, навчальні плани та силабуси ОК. Виявлені недоліки не є суттєвими і відносяться до слабких сторін критерію.

Недоліки

На сайті ТНПУ відсутня порівняльна таблиця з результатами обговорення освітньої програми та врахуванням пропозицій робочою групою.

Рекомендації

Рекомендуємо гаранту під час наступного перегляду ОП оприлюднити на сайті ЗВО порівняльну таблицю з результатами розгляду пропозицій від громадського обговорення ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	E

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Е
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ID 40238.pdf	16PwRPSpPU+L99OlF8xFRxL33nDKxHQDcicI3zWy p1Q=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Прасул Юлія Іванівна

Члени експертної групи

Кушнір Анатолій Степанович

Ільїн Леонід Володимирович

Пасько Володимир Феодосійович

Захаров Олексій Олексійович